

Döderhults

Församlingsblad

Nr 1 • 2011

Bockara kyrka i vinterskrud

De kom från ingenstans ...

Dessa rader skriver jag dagarna före Trettondedag Jul med dess evangelium om Österns vise män – en högtid som i den kristna kyrkan är äldre än själva julfirandet. Det var nämligen mer intressant för de första kristna att Barnet erkändes som "kungligt", eller rentav "gudomligt" – det var ju det stjärntydarna gjorde – än med själva födelseberättelsen.

För mig förblir berättelsen om Österns vise, som uppvaktade det nyfödda Barnet i Betlehem, en av Bibelns mest fascinerande och märkliga berättelser. Varifrån kom de? Vilka var de? Hur visste de om att de skulle tyda det astronomiska fenomen de hade sett som de gjorde? Vart tog de vägen när de sedan försvann ur historien? Och vad blev i tid och längd resultatet av mötet med Barnet i deras fortsatta liv och i deras egen kontext - var den nu fanns ...

När jag reflekterar över denna märkliga berättelse – den finns i Matteusevangeliets andra kapitel – så anar jag något om att också de som är främmande för kristen tro, hedningar som vi brukar säga, på något sätt har aningar om den uppenbarelse vi som kristna känner genom Bibeln och kyrkan. Rimligtvis gäller det också sekulariserade nutidssvenskar. Och underligt vore det om inte Gud gett sig till känna också utanför den kristna församlingens ramar ... De vise männen, eller stjärntydarna, hade av någon anledning kunskap om att Barnet skulle födas och att detta Barn var unikt. Och de tog konsekvenserna av sina aningar och gav sig ut på en lång resa för att söka.

” De vise männen, eller stjärntydarna, hade av någon anledning kunskap om att Barnet skulle födas och att detta Barn var unikt.

Kung Herodes teologer hade mer än aningar. De kunde med exakthet peka ut platsen där Barnet skulle födas, men de gjorde sig inte själva besväret att söka efter Barnet. Deras teologiska kunskap stannade vid att veta. Den fick inga konsekvenser för deras handlande.

I vår sekulariserade kontext – som några förmodligen skulle kalla hednisk – kan jag märka att människor ofta har ett sensorium för det kristen tro handlar om, och för dess konsekvenser, utan att de fördenskull kallar sig kristna eller är regelbundna i våra gudstjänster. Samtidigt har jag tillräcklig erfarenhet av kyrkan, efter mer än fyrtio års prästtjänst, för att kunna säga, att där finns inte så få

som har goda teoretiska kunskaper om tron, men hos vilka man ser få konsekvenser av tron. Ungefär som Herodes teologer, som visste var Barnet skulle födas, men själva inte gjorde sig några besvär ... Deras "kyrka" hade förvandlats till en elitkyrka, där man visste mycket, men gjorde litet. Sådana tendenser kan vi också märka bland kristna i vår tid.

Detta borde få oss, som församling, att med respekt nalkas männi-

skor och deras sökande. Jag är övertygad om att det hos vanligt folk finns mer av förståelse för den kristna trons verkliga innehåll och

dess konsekvenser än hos många som "vet" mycket men drar få konsekvenser av sitt vetande.

Det borde också få vår kyrka i stort att vara tydlig i sitt vittnesbörd och inte svika uppgiften att vittna om Barnet som föddes och ersätta det med en allmän "religiös" flummighet, och därför, med saktighet i sitt vittnesbörd, söka anknytning till människors sökande. Det finns en risk att kyrkan förfaller till att "veta", men inte vittna, eller begränsa sig till allmän "medmänsklighet" i stället för tydlighet i vittnesbördet om Betlehembarnets ärende i världen....

Leif Norrgård

Prästens Kalle trivs i Döderhults kyrka

Han är mest van att lyssna till namnet Kalle, Karl-Olof Axman, som med sin familj bor i den vackert belägna före detta lärarbostaden i Wirum i kommunens norra del. Till yrket är han ekonom och i de gamla skolbyggnaderna, strax intill lärarbostaden, är hans redovisnings- och revisionsföretag inrymt.

- Det mesta sköts i dag genom digital postgång eller per telefon, så jag ser ingen olägenhet med att mitt kontor är beläget mer än tre mil från stan, säger han.

Prästson

Kalle är en av de prästsöner som regelbundet firar gudstjänst i Döderhults kyrka – hans far var kyrkoherde Everth Axman i Misterhult, känd och uppskattad långt utan för den egna församlingen. Två andra prästsöner, Johannes (Johansson) Ljungmo och Tore Norén, har församlingsbladet tidigare intervjuat, och en tredje, Gunnar Spång, son till stadens mångårige metodistpastor, kommer att få se sin måg som församlingens kyrkoherde framöver. Alla fyra är regelbundna gudstjänstfirare i Döderhults kyrka.

De flesta av årets söndagar kör Marianne och Kalle de sju milen fram och tillbaka till Döderhults kyrka. Båda är de engagerade bl a som textläsare i församlingen. Inte så sällan har de dessutom "halva släkten" med sig.

Prästgårdsbarn

Hur var det att växa upp som prästens pojke?

- Ända tills jag var 15 år bodde vi i Frinnaryd i Jönköpings län, berättar Kalle, och det var utpräglad landsbygd. Det fanns knappast något som skulle kunna kallas samhälle inom församlingens geografiska område. Pappa var komminister och vi bodde i prästgården som var större än alla andra hus, där hölls symöten med damerna och där samlades bygdens "gubbar" och fattade sina beslut. Det var ju före församlingshemmens tid. Och visst kände man att det var speciellt att vara prästens pojke. Mina bröder, som var "mjukare" än jag, fick nog höra ett och annat glåpord, men själv har jag inga minnen av att jag blev retad eller mobbad, som det heter numera, för att jag var prästens pojke.

Satte fars yrke sin prägel på ert familjeliv?

- Både ja och nej. Vi barn gick givetvis i söndagsskola och följde ganska regelbundet med till kyrkan på söndagarna, men det var aldrig något tvång att vi skulle följa med. Men det är klart att några gånger om året förvandlades hela prästgården till det vi i dag skulle kalla församlingshem, så visst märkte man av pappas yrke ibland. Hemma var det annars mor som styrde och svarade för vår uppföstran. Pappa var ju för det mesta upptagen – någon egentlig skillnad på arbetstid och fritid fanns inte för en präst på landet på den tiden.

Misterhult

Så småningom flyttade familjen till Misterhult, där Kalles far blev kyrkoherde, och där blev makarna Greta och Everth Axman kvar över pensioneringen och hela sin livstid ut. Kalle har också hittills förblivit bygden trogen och blev så småningom under en period både kyrkokassör och kyrkvård i Misterhults församling.

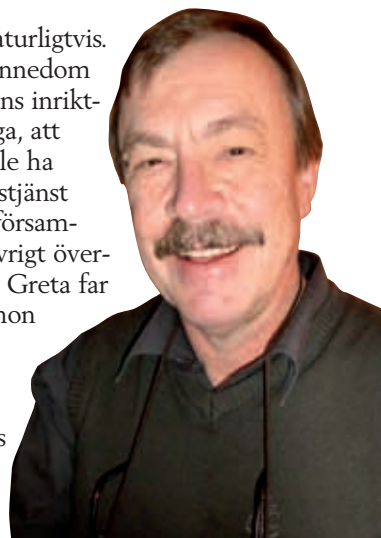
- Att vi under de senaste mer än tio åren har firat gudstjänst i Döderhults kyrka har flera orsaker. Ett av skälen är att vi har flera vänner i den gudstjänstfirande församlingen i Döderhult. Ett annat skäl är att mässans utformning i Döderhult passar både mig och Marianne och det har med åren blivit en självklarhet att det är till Döderhult vi drar på söndagarna. Mässan i Döderhult firas på ett sådant sätt som nog skulle ha passat pappa, om han hade levt i dag.

Mässan i Döderhult

Man kan ju tänka sig att det i Frinnaryd på 1950-talet och i Misterhult på 1960- och 70-talen knappast fanns förutsättningar att utforma gudstjänstlivet som i Döderhult i dag?

En del av prästgårdsbiblioteket finns nu hemma hos Marianne och Kalle.

- Så var det naturligtvis. Men med min kännedom om pappa och hans inriktning, vågar jag säga, att det är så han skulle ha önskat få fira gudstjänst och utforma sitt församlingsarbete. För övrigt överlevde ju min mor Greta far med många år – hon blev 98 år – och hon följde nästan fram till sitt sista levnadsår med oss till Döderhults kyrka på söndagarna.

Sju mils körning på söndagarna

Med det betyder sju mils körning nästan varenda söndag?

- Ja, men vi tycker att det är värt det besväret och den kostnaden. För övrigt nedbringas ju kostnaden sommartid då jag gärna cyklar de sju milen ...

Alla församlingsbladets läsare vet kanske inte om det, men Kalle är en entusiastisk cyklist, och sommartid kommer han som sagt ofta cyklande till kyrkan – för att inte tala om de gånger under den varma årstiden då han väljer att ta fram motorcykeln för sin söndagliga kyrktur.

Församlingsbladet tackar för ett trevligt samtal med inblickar i prästgårdsdämliv för snart ett halvt sekel sedan.

Text och bild: LN.

Annika Ekblad Frösemo:

”Vi hade fantastiskt roligt och en fantastisk gemenskap ...”

Oräkneliga ungdomar har under årens lopp deltagit i våra verksamheter bland barn och unga. Några finns i dag i den gudstjänstfirande församlingen hos oss, ännu fler på andra håll inom- eller utomlands, några som kyrkligt anställda eller förtroendevalda; andra har i dag kanske en svagare relation till kristen tro. Ibland kan man undra vad som blev kvar hos dessa ungdomar, och vilka minnen de har från tiden som ungdom i kyrklig verksamhet. Församlingsbladet har samtalat med Annika Ekblad Frösemo i Bockara – en av dem som finns kvar i våra bygder och som i dag driver Bockara nagelsalong – om hennes minnen från uppväxtåren.

Bockara

Församlingsbladet kan allra först konstatera att Annika har förblivit Bockara trogen.

- Ja, här växte jag upp, här har jag ingått äktenskap och här har Roger och jag och våra barn fått vårt hem, och egentligen är nog Bockara det enda tänkbara för oss när det gäller boende.

Och du har väl varit engagerad i samhällsfrågorna här i samhället?

- Under några år var jag ordförande i Bockara aktivitetsförening; nu har andra fått ta över. Den verksamheten förutsätter ju att många delar på ansvaret. Och kanske är problemet för en aktivitetsförening, att man inte alltid får folk att ställa upp på frivilligbasis.

Det började hos Tore Nilsson ...

Hur var det nu med ditt deltagande i vårt barn- och ungdomsarbete under uppväxtåren?

- Egentligen kan jag inte minnas annat än att jag fanns med i kyrkan under mina uppväxtår. Jag började hos Tore Nilsson i kyrkans söndagskola, där också Iris Eriksson fanns med som medarbetare. Och så fortsatte jag hos Verna Eriksson och Yvonne Armdal i minior- och juniorgrupperna; jag konfirmerades sedan av den ganska originelle prästen George Selkirk. Efter konfirmationen fortsatte jag i Kyrkans Unga, som oftast samlades i Döderhult, med Thomas Holmér som ledare. *Finns det sådant som man skulle kunna kalla bestående minnen från de åren?*

- De åren har präglat hela min uppväxt. Från minior- och juniorarbetet i Bockara minns jag särskilt Verna Erikssons strama tyglar. Med en kombination av bestämdhet och kärlek styrde hon oss. Och så fanns hon med på Skeppsgårdslägren – kanske aningen överårig – ofta sittande på en stol i köket där hon styrde över mathållningen. Från de lägren har jag härliga minnen. Och under åren i Kyrkans Unga, med Thomas Holmér som ledare, måste jag säga att vi hade fantastiskt roligt och en fantastisk gemenskap. ”Alla” var med i Kyrkans Unga på den tiden. Det är sådant som jag gärna önskar mina egna barn.

Trygghet och balans

Att ni hade gemenskap och hade roligt var säkert bra, men gav dig det här något mer, något djupare?

- Jag skulle vilja formulera det som att det gav mig trygghet och balans; en trygghet grundad i kristen tro som jag fortfarande bär med mig.

Framtiden

Nu är Dina egna barn med i kyrkans verksamhet i Bockara. Vad tänker Du om kyrkan och dess framtid i Bockara samhälle?

- Givetvis hoppas jag att vi i framtiden ska få ha kvar den kyrkliga verksamheten i samhället – i samma omfattning som i dag. Men jag kan konstatera att vi bockarabor kanske inte är så flitiga i kyrkan som vi borde. Vi behöver nog alla ta ett ansvar, särskilt för de ”vanliga” söndagarna.

Och den förhoppningen delar församlingsbladet med Annika. Och för dagen finns inga tecken på att församlingen skulle behöva reducera sin verksamhet i Bockara samhälle.

Text och bild: LN

”Jesus i Josef”

Under sitt första år hos oss – våren 1984 – höll prostén Leif ett antal ganska uppmärksammade passionspredikningar – så kallades förr vardagspredikningarna under fastetiden – över berättelsen om Josef i Första Mosebok. Den

Josef säljs av sina bröder. Ur Dorés familjebibel.

nu kommande fastetiden kommer han att hålla tre passionspredikningar över samma tema – de ersätter mässan onsdagarna 23/3, 30/3 och 13/4. Observera alltså att en av onsdagarna under perioden, den 6/4, hålls ingen passionspredikan. Enligt gammal tolkningstradition kommer han att visa hur berättelsen om Josef i Gamla testamentet får sin egentliga mening när vi läser berättelsen om Jesu lidande, död och uppståndelse.

Ett arv från Stig Franzén: Ikonmålar kurserna sommartid

Under en följd av år har ikonmålar kursen ordnats sommartid på Oskarshamns folkhögskola – ett arv från den tid då framlidne prosten och rektorn Stig Franzén – en av våra mer bemärkta församlingsbor – drev en särskild ”ikon- och kyrkomålarlinje” på skolan. Birgitta Ekvall, engagerad ikonmålare och gudstjänstfirare i Döderhults kyrka, skrev följande rader efter sommaren kurs – som dess värre inte fick plats i höstens församlingsblad. Men här kommer raderna ...

För sjunde året i rad hade vi på Oskarshamns folkhögskola i somras en kurs i ikonmåleri med svensktalande lärare från Helsingfors. Vi har en lång tradition, sedan 70-talet, då skolan hade en kyrkokonstlinje med ikonmåleri som viktigt ämne. Kursledare var då Erland Forsberg – finlandssvensk konstnär och präst.

Även efter det att han flyttat till Göteborgstrakten fortsatte han att leda sommarkurser hos oss i ikonmåleri. Efter många års uppehåll har vi nu i sju somrar haft givande kurser i ikonmåleri. På sommarkursen 2004 hade vi Alexander Wikström som lärare. Han har bl a undervisat i ikonmåleri på Nya Valamo kloster och invändigt målat den ortodoxa kyrkan i Hagalund i Helsingfors. Han skulle också komma sommaren 2005 men blev förhindrad på grund av sjukdom, så han sände oss då Tove Ahlbäck. Och i somras kom Tove för sjätte gången! För andra gången fick vi i sommar besök av Ulf Abel; känd från arbetet med Nationalmuseums stora fasta utställning av ikoner och för sina värdefulla böcker om ikoner. I en av böckerna omnämner han Oskarshamns folkhögskola med dess linje för ikonmålare. Vår skola var på den tiden en föregångare när det gällde ikonmåleri i Sverige.

Själv har jag varit kursvärd och deltagare på alla dessa sommarkurser. Alltid inspirerande och värdeful-

Kursdeltagarna vid prosten Stig Franzéns grav efter högmässa i Döderhults kyrka.

la kurser! En ikon skall fungera som ett fönster mot himlen.

Birgitta Ekvall.

Påskallaviks och Kristdala kyrkokörer

Allt oftare gör nu Påskallaviks och Kristdala kyrkokörer gemensamma insatser under ledning av den körledare de har gemensamt – kantor Jeanette Hedlund.

Senast skedde det vid firandet av Trettondedag Jul då de båda körerna, förstärkta av unga röster, svarade för sång- och musikgudstjänst i båda kyrkorna. När våra för-

samlingar samordnades kunde vi konstatera att kantor Jeanette skulle få mer att ta fatt på, men också att hon skulle få större körresurser till sitt förfogande. Och så har det blivit ...

*Körerna vid Trettondagskonser-
ten i Kristdala kyrka.
Foto: Robert Danheden*

”Rituell” gudstjänst

Nu och då får man från tillfälliga besökare höra kommentarer i stil med att ”mässan i Döderhult är väldigt rituell”. Det brukar inte låta som kritik av vår gudstjänst, utan snarast som en kommentar till något som man inte riktigt hade väntat sig.

I och för sig vet de flesta att gudstjänst i Svenska kyrkan brukar följa en fastställd ordning – så det förvånar väl ingen – däremot uppfattas nog högmässan i Döderhults kyrka som ovanligt ”rituellt” genomarbetad. Kanske inte minst bland besökare som kommer från församlingar, där man ändrar ordningen mest varenda söndag – dess värre är detta inte helt ovanligt i dag. Naturligtvis fäster sig tillfällighetsbesökare också vid att så många är engagerade i att genomföra gudstjänstens moment. Och att alla verkar veta exakt vad de ska göra. Behöver det vara så? är den fråga man kan ställa sig.

Redan från början

På den frågan svarar vi som ansvarar för gudstjänstlivet i Döderhult ett förbehållslöst ”ja”.

Den kristna gudstjänsten var redan från början ”rituell”. Den utgjorde en fortsättning på den judiska synagogans rituella gudstjänst – i vilken vi vet att Jesus själv regelbundet deltog och i vilken han också medverkade (Luk 4: 16 ff). Men Jesus deltog också i de rituella tempelgudstjänsterna i Jerusalem, i templet var han ”hos sin fader” (Luk 2:49), aldrig protesterade han mot den gudstjänst som där ägde rum, tvärtom var han så mån om den, att han drev ut dem som profanerade gudstjänstplatsen (Joh 2:16). Bland de första kristna firades som sagt en gudstjänst som hade den rituella gudstjänsten i synagogan som bas, till vilken fogades ”Herrens måltid” – också den instiftad i samband med en rituell måltid, den så kallade påskalammsmåltiden.

”Värdigt och med ordning”

När aposteln Paulus, som skriver Första Korinthierbrevet, bl a på grund av den o-ordning, som tycks

På bilden syns själva centrum i den ”rituella” gudstjänsten i Döderhults kyrka.

ha varit rådande vid gudstjänsterna i Korinth, och undervisar sina läsare om hur ordningen bör vara vid gudstjänstfirandet (1 Kor kap 14) betonar han att ”allt” ska ske ”värdigt och med ordning” (1 Kor 14:40). Och att ”ordning” i sammanhanget betyder en given och för församlingen känd ordning förstår vi av sammanhanget.

Den himmelska gudstjänsten

Men kanske det framför allt finns ännu ett skäl till en given ordning i den kristna gudstjänsten. Den ska återspegla något av Guds eget väsen. Gud är ju inte ”o-ordningens” Gud (1 Kor 14:33). Det finns en ”ordning” nedlagd i skapelsen, en ”ordning” i det vi kallar ”frälsningen” och det finns framför allt en ordning ”i himmelen”, rentav något som vi skulle kunna kalla en *gudstjänstordning* (läs t ex Uppenbarelsebokens fjärde kapitel och tänk på vår egen högmässa som trots sin ofullkomlighet kanske ibland kan återsegla något av detta ...).

Ända sedan det andra århundradet

Därför har alltså den kristna församlingen, bortsett från en och annan avvikelse, alltid firat gudstjänst i en fastställd ordning eller ”struktur”, som med små avvikelser varit densamma genom två årtusenden, och över gränserna mellan de historiska kyrkosamfundet. Vi har faktiskt tillgång till en av de allra äldsta gudstjänstordningarna, utanför Nya testamentet, dels i en liten skrift kallad

De tolv apostlarnas lära (något svår-daterad), dels hos *Justinus Martyren* (som levde omkr år 150 e Kr). Båda dessa skriftliga vittnesbörd om kristen gudstjänst är från en tid som föregår sammanställningen av Nya testamentet. Den gudstjänststruktur som möter oss i dessa vittnesbörd känner vi igen i vår egen högmässa, liksom i de ekumeniska gudstjänstordningar som i vår tid har tagits fram.

LN

Bockara: Hur kunde det bli som det blev?

Det är den fråga som ställs i Bockara församlingshem onsdagen den 16 mars kl 19.

Och frågan gäller hur kristenheten – inte minst i vårt land och särskilt i Småland – kunde splittras upp i skilda samfund, så som faktiskt har skett. De flesta inser säkert att den nuvarande situationen – som i vårt land har något mer än hundra år på nacken – inte kan bli bestående. Prosten Leif leder kvällens studium.

Döderhults Gospel: Tretton års samarbete med tyska vänner

I början 1990-talet köpte den tyske prästen Eckhard Kläs, som har en tjänst motsvarande en svensk kontraktsprosts, ett sommarhus i Lilla Alebo i Högsby.

Efter några månader kom familjen till Döderhults kyrka och fann en gudstjänst de ville fira. Sedan dess har Döderhult varit deras "sommarmarkkyrka". Så började ett intensivt samarbete mellan Döderhults församling och Martin Luthers församling (Gemeinde) i Bad Schwartau, strax utanför Lübeck. 1998 fick Döderhults gospelkör den första inbjudan att besöka Bad Schwartau. Då var kören en tonårskör med 35 sångare och genomförde tre konserter. Vi motogs väl – men det var knappast fullsatt i kyrkorna när vi kom; som regel ungefär lika många i bänkarna som kören hade medlemmar. 2001 var det dags igen. Nu var kören utökad med sångare i alla åldrar. Turnégänget hade vuxit till 80 deltagare. Vi tänkte väl att det också nu skulle vara tämligen tomma kyrkor. Men nu kom betydligt fler som ville lyssna till "heta toner från kalla Norden", som tidningarna uttryckte det. Det blev fullt i kyrkorna – folk stod rentav i gångarna. Och detta blev också startskottet för flera tyska gospelkörer – inspirerade av Döderhults gospelkör. Det gällde inte minst kören *Spirit of Joy*, som bildades i vår vänförsamling Martin Luther Gemeinde under ledning av organisten Christine Fautleck (Heine).

Sedan dess har samarbetet mellan körerna fortsatt. I Martin Luther Gemeinde har man tagit upp "döderhultsmusiken" som sin uteslutande mässmusik, gudstjänsttexterna har översatts och anpassats till tyska. Det är en verklig upplevelse att få fira gudstjänst på "Döderhults vis" i en tysk luthersk församling. En upplevelse som också vår kyrkokör fick göra, när den besökte den

tyska församlingen för några år sedan¹.

I höstas gjorde gospelkören ännu en turné, som omnämns i tidigare församlingsblad. Också denna gång var kyrkorna fullsatta. Extra spännande blev det denna gång, eftersom vi kunde utöka turnén med besök i Holland och tre konserter där. Kontakten förmedlades av en av våra korister, Monique Liethof, vilkens bror är holländsk präst.

Under våra turnéer händer givetvis också annat än gudstjänster och konserter. Vi får tid för shopping, turistande och umgänge med varandra och våra värdar.

Nu undrar väl någon varför vi håller på med detta. Varför ska Döderhults gospelkör sjunga utomlands? Svaret är att en så stor kör – med mer än ett hundra korister – behöver med jämna mellanrum utmaningar som svetsar samman och utvecklar kören. Sådant är viktigt för att vi ska kunna fullgöra den uppgift som är vår främsta – att sjunga i minst tio högmässor i Döderhults kyrka varje år. I förlängningen kommer alltså våra turnéer vår egen församling till del ...

*Thomas Holmér
Kantor och gospelkörledare*

¹ Den tyska lutherdomen är knappast känd för den rikedom – musikaliskt och på annat sätt – som präglar mässorna i Döderhult. Tvärtom brukar tyska lutherska församlingar fira en, i våra ögon, ganska enformig gudstjänst och sjunga det vi skulle kalla "släpiga" psalmer.

Gospelkörens konsert i den reformerta kyrkan i holländska Wirden.

Biskops- och ärkebiskopsbesök

Två biskopar besöker vår församling den närmaste tiden.

Det första besöket gör vår nye biskop i Växjö, Jan-Olof Johansson, på Jungfru Marie Bebådelsedag, den 27 mars, och då sammanlyser vi alla våra gudstjänster till Döderhults kyrka kl 11. Sedan har förre ärkebiskopen Gunnar Weman lovat att leda högmässan och predika i Döderhults kyrka Femte söndagen i Fastan.

Biskop Jan-Olof Johansson omedelbart efter biskopsvigningen i Uppsala.

Vid den gamla prästgården i Kristdala ligger det som kallas prästgårdsparken eller "Sans Souci", som gamle kristdalakyrkoherden Carl Meurling valde att kalla den efter Fredrik den Stores lustslott i Potsdam. Namnet "Sans Souci" betyder "bekymmersfri" på franska.

Parken anlades i flera etapper åren 1831-1854. Det lär i början ha varit en allmän park, dit alla kunde komma. Det har berättats att under årens lopp har där varit många samlingar – friluftsgudstjänster och vigslar har det berättats om.

Nu kanske någon undrar varför jag skriver om en park i februari. Jo, parken har under senare år fått förfalla. Det är skada, eftersom det finns många värden i den. Den senaste röjningen gjordes i början av 1900-talet, men då stiftet tog över förvaltningen av kyrkans skogar har det inte visats något större intresse för att ställa i ordning den, trots påstötningar.

Det var när jag själv försökte kliva över nedfallna träd och annat, som jag fick se något som grep mig djupt. Inne i parken finns en minnessten över Olof Meurling, prostens Erics son, som stupade under spanska inbördeskriget i mitten av 1930-

talet. Bredvid stenen finns en sittplats, där jag tror att prostens suttit och sörjt sin son. För mig har denna plats stor betydelse. Här blir den sörjande Eric Meurlings gestalt levande ... Här är han inte längre bara ett namn i en skröna ....

Skulle det inte vara en sak för hela Kristdala samhälle att återställa denna för Kristdala så speciella plats? Kanske både för vår egen skull och för släkten Meurlings – en släkt som, trots allt, betytt mycket för Kristdala och dess identitet.

Håkan Helleberg

Foto: Håkan Helleberg

Fundamentalt om kristendom

I vår blir det fyra temakvällar i Kristdala församlingshem. De kommer att handla om det mest centrala – eller fundamentala – i kristen tro. Om Jesus, Bibeln, Kyrkan och vår personliga tro.

Första kvällen blir torsdagen den 10 februari kl 19. Studieledare blir distriktsprästen Håkan. Det blir enkel förtäring och givetvis är alla välkomna.

Flyktingarna ... Och vi ...

Som framgått av ortspressen och av informationsamlingar, som har varit ordnade, blir det med allra största sannolikhet så, att vi i Kristdala får ta emot en relativt stor grupp flyktingar.

Församlingen har varit i kontakt med Invandrarverket och därifrån har framförts önskemål om någon form av dagledig verksamhet för både flyktingar och ortsbor. I skrivande stund är det ovisst vilka möjligheterna blir och vilka mer konkreta önskemål som kan finnas. Men vi har full beredskap och vi har ansökt hos Växjö stift om ekonomiskt bistånd till verksamheten ...

Siffrorna från våra sakristior...

Årligen rapporterar Svenska kyrkans församlingar in sin statistik över kyrkbesök till Svenska kyrkan centralt. Församlingsbladet har tagit del av de preliminära nedräkningar som gjorts på statistikbladen i våra sakristior.

Huvudgudstjänsten

är kanske det mest intressanta. Den siffran säger något om det regelbundna deltagandet i församlingens gudstjänstliv. I *Döderhult*, där huvudgudstjänsten alltid är högmässa med nattvard, räknades förra året så när 8.400 deltagare, i *Kristdala* så när 3.500 deltagare, i *Bockara* 1.112 och i *Påskallavik* 1.735 gudstjänstfirare; i Påskallavik innebär siffran en blygsam ökning i förhållande till tidigare år medan det i de övriga kyrkorna nog är ungefär som tidigare år. Utslaget på årets sön- och helgdagar innebär detta i Döderhults kyrka 140 gudstjänstfirare per huvudgudstjänst, i Kristdala 60 deltagare – med tanke på distriktets befolkningstal en mycket god siffra – i Bockara drygt 20 deltagare per gudstjänstdrag och i Påskallavik 33 deltagare. I de tre sistnämnda kyrkorna har huvudgudstjänsten ibland varit samordnad med ett musikevenemang eller liknande, t ex Lucia, som naturligtvis stärker siffrorna, och också kan ge en i viss mån skev bild, vilket måste medges. Vissa dagar, framför allt vid dubbelhelger, har gudstjänster varit sammanlysta till Döderhult. Sammantaget har det statistiska genomsnittet gudstjänstfirare i församlingen varit 235 per sön- och helgdag.

Andra gudstjänster

utgörs av *alla typer av övriga gudstjänster utom kyrkliga handlingar*, således veckomässor, temagudstjänster av olika slag, musikgudstjänster, helgsmålsböner och liknande mindre gudstjänster. I *Döderhult* räknades vid sådana gudstjänster så när 9.900 deltagare, i *Kristdala* 2.500 gudstjänstdeltagare, i det lilla *Bockara*, där sådana gudstjänster är relativt få, endast 300 deltagare, och i *Påskallavik* 490 deltagare i dessa "andra" gudstjänster.

Till kyrkliga handlingar

räknas i huvudsak dop, vigslar och begravningsgudstjänster; i statistisk mening dock endast om de förrättats utan samband med huvudgudstjänst. Om alla dessa sammanräknas samlade dessa i *Döderhult* över 4.600 deltagare. En intressant iakttagelse är att uppskattningsvis tre fjärdedelar av dessa deltog i dopgudstjänster – som numera samlar förvånansvärt många deltagare. I *Kristdala* samlades 1.200 deltagare till kyrkliga handlingar – här övervägde dock deltagandet i begravningsgudstjänster. I *Bockara*, där också begravningsgudstjänsterna övervägde, samlade de kyrkliga handlingarna endast 220 deltagare. I *Påskallavik*, där 1.300 deltagare räknades, väger det jämnt mellan dop och begravningar. Men där kan noteras en ökning av antalet vigslar. Många tycks ha upptäckt att Påskallaviks kyrka är precis lagom stor för vigselgudstjänst.

Om allt räknas samman

blir resultatet inemot 37.800 gudstjänstfirare under året eller 753 deltagare per vecka. Till den siffran kommer deltagare i våra barn- och ungdomsaktiviteter, dagledigsamlingar, verksamheter på Ekersro, offentliga föreläsningar och temakvällar. Över dessa förs inte samma typ av statistik, men en försiktig och återhållsam uppskattning säger oss att sammanlagt förmodligen betydligt fler än 15.000 besök gjordes i sådana sammanhang. Detta skulle innebära att församlingens kontaktyta utgjordes av mer än 50.000 besökare i verksamheter under 2010. Och till detta skulle kunna räknas deltagandet i kyrkliga handlingar som församlingen genomfört på andra kyrkor, t ex i begravningskapell utanför församlingen, körövningar, som i sig är en kyrklig verksamhet, samt alla som berörts av hem- och sjukbesök under året.

Siffrorna

kan ju verka ganska imponerande. Men de säger naturligtvis ingenting om det som sker på djupet hos människor. I Bibeln finns dessutom en uttalad misstänksamhet mot att räkna alltför mycket på antal människor. Det viktiga är ju inte vad som

Prosten Leif och kamrer Marita har tagit emot statistikblanketterna från våra kyrkor.

står på statistikbladen utan om våra namn är "skrivna i himmelen". Men det är klart att det har betydelse om människor kommer "inom hörhåll" för Guds ord och Guds handlande.

Döpta

Senhösten
2010

DÖDERHULT

November

13 Sonja Emilia Blad
20 Lilly Mia Gunilla Perlgård
20 Maya Birgitta Venderot
27 Arvid Elis Ingvar Karlsson
27 Sally Elisabeth Sabel

December

4 Ellie Inga Linnéa Sjöberg

KRISTDALA

Oktober

9 Elsa Cecilia Linde

November

14 Selma Anny Axelina Sjöo
20 Linda Maria Birgitta Karlsson
20 Linnéa Ann Elisabeth Stuhre
20 Emil Rasmus Thunberg
Andersson

BOCKARA

December

5 Melker Ulf Söderman

PÅSKALLAVIK

November

20 Simon Jens Alfred Wallenberg

Påskallavik: 4 x T och ”Påskallaviksgudstjänst”

Under våren ordnas fyra temakvällar i Kyrkans Hus i Påskallavik. Distriktsprästen Håkan kommer att inleda samtliga kvällar som har ett tema på bokstaven T. Det blir ämnen som Tiden, Tålmod, Tolerans och Tacksamhet ... Som synes börjar samtliga ämnen på T. Första tisdagen blir den 8 februari kl 19.

Det blir någon form av enkel förtäring (kaffe och kanelbulle?) och möjlighet för alla att delta i samtalet – eller att bara vara med som lyssnare. Komminister Håkan hoppas givetvis på god tillslutning och goda samtal och hälsar alla – oaktat av kyrkligt intresse – varmt välkomna!

I kyrkokalendern i detta nummer kan man ett par gånger läsa att det firas ”Påskallaviksgudstjänst” i Påskallaviks kyrka. Man kan undra vad

Distriktsprästen Håkan Helleberg i planeringstagen.

det är – är inte varje gudstjänst i Påskallavik en Påskallaviksgudstjänst? Kanske det, men tanken är nu att samhället och dess historia ett par gånger i vår ska få sätta sin prägel på den ordinarie gudstjänsten. Uppmärksamma särskilt dessa tillfällen!

”Levande” julkrubba i Påskallavik

Foto: Annicka Svensson

Sedan flera år har man i Kristdala firat en gudstjänst med ”levande” julkrubba på julafton. Att det har varit ”levande” innebär att barn och ungdomar har agerat julnattens gestalter. I Döderhult firas motsvarande gudstjänst kring kyrkans unika julkrubba med dess nästan meterhöga gestalter. En liknande gudstjänst hålls också i Bockara kyrka. I år blev det Påskallaviks tur att få uppleva ”levande” julkrubba – med barn som agerande! På Fjärde söndagen i Advent hade firandet av julkrubban förberetts där av våra barn- och juniorledare. Nöjda och glada gudstjänstfirare gick hem efter att ha upplevt den ”levande” julkrubban och hört distriktsprästen Håkan tala om julens ärende till oss

DÖDERHULT

Januari

- 30 **Fjärde e Trettondagen**
11 Högmässa, N, HE. Katarina- & Ceciliakörerna.

Februari

- 6 **Kyndelmässodagen**
11 Högmässa, N. Ljusvälsignelse. Kyrkokören och Mariakören. 15.00 Bibelutdelning till våra 6-åringar. Klangglådan.
- 8 **Tisdag**
13 Sopplunch på Ekersro. Irma Ågren Persson och Lars Persson sjunger med och för oss.
- 13 **Sjätte e Trettondagen**
11 Högmässa, N. Kören utan namn & Annakören. 18 Ekumenisk gudstjänst i Allianskyrkan. Predikan: HH.
- 20 **Septuagesima**
11 Högmässa, N. Kören Corales.
- 27 **Sexagesima**
11 Högmässa i gospelton, HH. Gospelkören med komp.

Mars

- 1 **Tisdag**
19 ”Tjattmoster” med ståupparen Gunlög Rosén. Målgrupp: Föräldrar med barn i uppväxtåren.
- 6 **Fastlagssöndagen**
11 Högmässa, N. Kyrkokören. Kaffe och semla.
- 8 **Tisdag**
13 Semlor och mjölk och Hemlig gäst ... Ekersro.
- 9 **Onsdag**
19.30 Askonsdagsmessa. Mottagande av aska. N, D m fl. Körgrupp.
- 13 **Första i Fastan**
11 Högmässa, N. Katarina- & Ceciliakörerna.
- 15 **Tisdag**
Föreläsning av Redaktör Peter Halldorf: ”Gudstjänst i tid och evighet”
- 19 **Lördag**
Kontraktstag i Ålem.
- 20 **Andra i Fastan**
11 Högmässa, HE. Kören Corales. 18 Taizégudstjänst i kyrkan.
- 23 **Onsdag**
19 Första passionsgudstjänsten i Stillhetens kapell: ”Jesus i Josef”. N.
- 27 **Marie Bebådelsedag**
11 Högmässa i gospelton med stiftets nye biskop Jan-Olof Johansson. Församlingens präster och diakoner. Kyrklunch. Gospelkören. Enkel lunch för alla.

30 **Onsdag**
19 Andra passionsgudstjänsten i Stillhetens kapell: "Jesus i Josef". N.

April

3 **Midfastosöndagen**
11 Högmässa, N. Annakören.

5 **Tisdag**
13 Sopplunch på Ekersro. Musikalisk resa med Monque Liethof.

10 **Femte i Fastan**
11 Högmässa med ärkebiskop Gunnar Weman. Kören utan namn. Kyrklunch. Medverkan av ärkebiskop Weman.
18 Passionsmusik med kyrkokören, solister och instrumentaler, N.

13 **Onsdag**
19 Tredje passionsgudstjänsten i Stillhetens kapell: "Jesus i Josef". N.

17 **Palmsöndagen**
11 Högmässa med alla åldrar. N. Mariakören.
Famijelunch för alla.

Mässa som regel måndag 9.30 (Ekersro, tisdag 8.30, onsdag 19.30 och fredag 7.30 (Stillhetens kapell)).

KRISTDALA

Januari

30 **Fjärde e Trettondagen**
11 Högmässa, HH. Sång: Sara Hedlund. Kyrkokören.

Februari

6 **Kyndelmässodagen**
18 Gudstjänst. HH, N. Ljusspel med barn och ungdomar.

13 **Sjätte e Trettondagen**
11 Högmässa, HE. Musik: Josefin & Sara.

20 **Septuagesima**
11 Högmässa, D.

24 **Torsdag**
19 Samtalskväll. Ämne: Jesus.

27 **Sexagesima**
18 Högmässa, N.

Mars

5-6 Ekumenisk bibelhelg.

6 **Fastlagssöndagen**
11 Högmässa, HH. Kyrkokören. Kristallen och Intervallen.
Kaffe och semla.

9 **Onsdag**
19 Askonsdagmessa, HH. Octava.

13 **Första i Fastan**
11 Gudstjänst, BGN.

19 **Lördag**
Kontraktsdag i Ålem.

20 **Andra i Fastan**
19 Taizégudstjänst i Stensö kapell. HH. Kyrkokören & instrumentaler.

27 **Marie Bebådelse**
Sammanlyst till Döderhult. Stiftets nye biskop besöker oss.

April

3 **Midfastosöndagen**
11 Högmässa, HH. Octava, Intervallen. Kyrkkaffe.

10 **Femte i Fastan**
18 Gudstjänst, HE.

17 **Palmsöndagen**
11 Högmässa, HH. Kyrkokören och Octava. Kyrklunch.

I Kristdala kyrkas sakristia: Laudes/morgonbön onsdag och fredag kl 8.30.

BOCKARA

Januari

30 **Fjärde e Trettondagen**
10 Högmässa, D. Kyrkokören.

Februari

6 **Kyndelmässodagen**
18 Gudstjänst vid levande ljus, HE. Sång och blockflöjtsmusik: Sofia Holmquist & Magdalena Jonasson.

13 **Sjätte e Trettondagen**
18 Högmässa, N.

20 **Septuagesima**
18 Högmässa, HH.

27 **Sexagesima**
10 Högmässa, D. Kyrkokören.

Mars

6 **Fastlagssöndagen**
10 Högmässa, D. Blockflöjtsmusik: Madeleine Åverling & Magdalena Jonasson. Kaffe och semla.

13 **Första i Fastan**
18 "Han gick den svåra vägen ..." Passionsgudstjänst. N. Sång: Solweig Hjalmarsson-Bergh.

16 **Onsdag**
19 Samtals- och studiekväll: Hur kunde det bli som det blev (med svensk kristenhet)? N.

20 **Andra i Fastan**
10 Högmässa, D.

27 **Marie Bebådelsedag**
Sammanlyst till Döderhult. Stiftets nye biskop besöker oss.

April

3 **Midfastosöndagen**
10 Gudstjänst, HE. Kyrkokören.

10 **Femte i Fastan**
Sammanlyst till Döderhult.

17 **Palmsöndagen**
10 Gudstjänst, HE.

PÅSKALLAVIK

Januari

30 **Fjärde e Trettondagen**
16 Högmässa, N. Kyrkokören.

Februari

6 **Kyndelmässodagen**
16 Gudstjänst med ljusspel av barn och juniorer, HH.

8 **Tisdag**
19 Samtalskväll. Ämne: Tiden.

13 **Sjätte e Trettondagen**
16 Högmässa, N. Musik: Elin & Madeleine. Kyrkkaffe.

20 **Septuagesima**
16 Högmässa, HH.

27 **Sexagesima**
16 Högmässa. HH. Sång: Sara Hedlund.

Mars

6 **Fastlagssöndagen**
16 Gudstjänst, HH. Kyrkokören och Barnkören.
Kaffe och semla.

8 **Tisdag**
19 Samtalskväll.

13 **Första i Fastan**
16 Gudstjänst, BGN.

20 **Andra i Fastan**
16 "Påskallaviksgudstjänst". Om livet kring Emsfors bruk. HH. Inge Axelsson.

27 **Marie Bebådelsedag**
Sammanlyst till Döderhult. Stiftets nye biskop besöker oss.

April

3 **Midfastosöndagen**
16 Musikgudstjänst, HH. Lokala förmågor. Utställning av handarbeten & konst.

5 **Tisdag**
19 Samtalskväll.

10 **Femte i Fastan**
18 "Påskallaviksgudstjänst" – Så länge skutan kan gå. Om sjöfart och Påskallavik. Roland Flemk, HH.

17 **Palmsöndagen**
16 Högmässa, HH. Kyrkokören. Pajbuffé i Kyrkans Hus.

N = Kontraktsprost Leif Norrgård
HH = Komminister (kh) Håkan Helleberg
D = Komminister Anders Duvlund
HE = Komminister Håkan Englund
BGN = Diakon Bengt-Göran Nilsson

Tillträdande kyrkoherden:

När jag skriver detta så är det sen kväll och jag sitter på ett hotellrum i München. Jag har varit på kyrkorådsmöte här för första gången som kyrkoherde i München, en församling som har tillkommit i mitt ansvarsområde efter årsskiftet. Senast jag var i München var i oktober, då för att lära känna människorna här och visa upp mig lite grand, så där som man skall göra. När jag den kvällen i oktober satt på mitt hotellrum i München så fick jag beskedet som är anledningen till att jag skriver till er idag, att jag hade blivit utsedd till kyrkoherde i Döderhults församling.

Jag kan säga att det var lite svårt att somna den kvällen, det var mycket som snurrade runt i huvudet. Nu har jag hunnit samla mig lite och fått perspektiv på det hela, nu är jag lugn och framförallt väldigt glad att jag har fått förtroendet att bli er nye kyrkoherde.

När jag fick reda på att tjänsten som kyrkoherde i Döderhults församling skulle lysas ut var jag inte helt säker på att jag skulle söka, dels skulle det betyda att jag var tvungen att bryta mitt kontrakt i Frankfurt i förtid med allt vad det innebär av uppbrott och avslut. Men kanske framförallt en känsla av osäkerhet om jag var rätt person att leda denna speciella församling vidare. Redan som student fick jag höra talas om Döderhults församling och det rika församlingliv som bedrivs hos er, musiken, engagemanget bland frivilliga medarbetare, barn och ungdomsarbetet och det medvetna arbetet med gudstjänstförmylse som har lett till att många människor har fått sitt andliga hem i Döderhults församling. När jag sedan träffade min fru Jenny som är uppvuxen några hundra meter från Döderhults kyrka och som funnits med i församlingens liv efter sin konfirmation så fick jag möjlighet att knyta egna band med församlingen och själv uppleva det andra berättat om. Dessutom fick

jag lära mig hitta i trakterna. Svärföräldrarna flyttade till Emmekalv och senare Påskallavik, jag badade i Björnhult och gick på marknad i Kristdala. När jag senare blev kyrkoherde i Högsby fick jag också uppleva goda grannar i Bockara.

Nu är jag inte osäker längre, därför att jag tror att Gud vill det bästa och jag känner att kallelsen från församlingen är tydlig och ärlig. Jag är säker på att Döderhults församling kommer att sjuda av liv även i fortsättningen för det kommer ni som är Döderhults församling att se till.

Jag ser fram emot att komma till er och bli en av er.

Er blivande kyrkoherde
Anders Byström

DÖDERHULTS FÖRSAMLING

FÖRSAMLINGENS EXPEDITION

Kyrkebyvägen 2, 572 50 Oskarshamn
Tisd 10-12, tfn.tid vardag: 9-11, tel 105 79, fax 196 10
Kyrkoherden, tel 814 91
Prästmottagning i Kristdala torsd 10-12, tel 701 63

PRÄSTER

Kontraktspastor Leif Norrgård, tel bost 811 58.
Komminister Anders Duvlund, 76 06 84, tel bost. 911 46.
Mobil 070-232 29 17.
Komminister Håkan Englund tel 76 06 83, bost 105 19.
Komminister (kyrkoherde) Håkan Helleberg,
tel 070-254 69 91, (701 63).

KAMERAL AVDELNING

Kamrer Marita Svensson, 76 06 80
Förvaltningsassistent Eva-Lotte Skoog, tel 187 59

BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHET OCH DIAKONI

Döderhults församlingshem, tel 105 79, 76 06 86
Förs.ass. Kerstin Jutterdal, tel 76 06 86, 841 22
Förs.ass. Helena Karlsson, tel 76 06 82, 070-672 81 39
Musiker Solweig Hjalmarsson-Berg, tel 76 06 81

KYRKOMUSIKER

Döderhult
Kantor Thomas Holmér, tel 104 06, 070-778 35 46
Körexpedition, tel 141 79
Bockara
Kantor Magdalena Jonasson, tel 76 96 06
Kristdala och Påskallavik
Kantor Jeanette Hedlund, tel 76 26 07, 073-818 83 49

VAKTMÄSTERI

Döderhult
Exp i församlingshemmet
tisd-fred 9.30-10, 76 06 85, 76 06 88
Påskallavik
Exp. tisd-fred 9.00-9.30, tel 918 98, 073-390 13 37
Bockara
Carla Nilsson, tel 521 61
Kristdala
Arbetsledare Bertil Josefsson, tel 701 65

FÖRSAMLINGSLOKALER

Döderhult
Anna-Lena Klackenbergs, tel 187 57, 070-686 36 06
Ekersro Diakonigård
Kerstin Jutterdal, tel 76 06 86, 841 22, 76 93 49
Bockara
Carla Nilsson, tel 521 61
Påskallavik (Kyrkans Hus)
Hans Börjesson, tel 913 64, 918 98
Kristdala
Gun Hultgren, tel 705 24

HEMSIDA

www.svenskakyrkan.se/doderhult/
www.minkyrka.se

ANSVARIG UTGIVARE

Eddy Elmersson